

Česká republika

Česká školní inspekce

Plzeňský inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Poběžovice, okres Domažlice

Drahotínská 86, 345 22 Poběžovice

Identifikátor školy: 600 065 236

Termín konání komplexní inspekce: 15., 18. a 24. října 2002

Čj.:	041 102/02-1204
Signatura:	kd1aw113

CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO ZAŘÍZENÍ

Mateřská škola Poběžovice je organizační složkou města a její zřizovací listina byla vydána ke dni 4. 12. 2001. Zřizovatelem je Město Poběžovice, náměstí Míru 47, 345 22 Poběžovice. Toto předškolní zařízení má 3 třídy, do kterých je zapsáno celkem 75 dětí ve věku 3 – 7 let. Stanovená kapacita předškolního zařízení není překročena. Do jednotlivých tříd jsou děti rozdělovány podle věku. Dojíždějí sem i děti ze spádových obcí Drahotín, Mnichov, Načetín, Ohnišťovice, Sedlec, Vranov a Zámělič. Součástí mateřské školy je školní jídelna.

Vlastní vypracovaný školní vzdělávací program s názvem „Jaro, léto, podzim, zima“ vychází z podmínek předškolního zařízení. Jeho jednotlivé tematické celky čerpají náměty především z přírody a z prostředí, ve kterém děti žijí. Program upřednostňuje přirozené cesty a způsoby předškolního vzdělávání. Usiluje o položení základů celoživotního vzdělávání všem dětem podle jejich možností, zájmů a potřeb.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční/kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce
- materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce
- průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce
- kontrola dodržování obecně závazných právních předpisů a materiálních podmínek na úseku školního stravování

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Výchovně-vzdělávací práci zabezpečuje šest pedagogických pracovníků. Všechny splňují předepsané podmínky odborné a pedagogické způsobilosti a mají řadu let praxe v oboru. Ředitelka působí ve své funkci šestým rokem. Složení pedagogického sboru je stabilizované.

Kvalitu výchovně-vzdělávací práce školy ředitelka pravidelně sleduje ve své hospitační činnosti. Až na výjimky se cíle hospitací vhodně vztahují především k metodám a formám současného předškolního vzdělávání. V některých případech je znění těchto cílů příliš obecné, formální či zaměřené spíše na sledování projevů dětí, než na posouzení kvality odborné práce učitelek. Z hospitačních záznamů a ústního rozboru úrovně pedagogického procesu je patrné, že k hodnocení přistupuje ředitelka jednoznačně pozitivně. Dokáže učitelkám formulovat jasná a věcná doporučení pro další práci. Ve zpracované analýze výchovně-vzdělávací činnosti školy celkově převažují pouze kladná zjištění. Dílčí nedostatky a rezervy zůstávají v konkrétním vymezení nejen pozitiv, ale také negativ pedagogického procesu.

Vedení a motivování učitelek v oblasti zvyšování profesního růstu je zaměřeno na vytvoření optimálních podmínek pro další vzdělávání. Pedagogické pracovníce se zaměřují na svůj odborný rozvoj, aktivně se vzdělávají formou samostudia i pravidelnou účastí na odborných seminářích. O navštívených akcích je dlouhodobě veden přehled. Přenosy námětů a poznatků ze vzdělávacích kurzů se uskutečňují v rámci jednání pedagogických rad.

Pro zajištění plynulého chodu předškolního zařízení jsou stanovena závazná pravidla jeho provozu. Jsou obsažena ve Vnitřním, Pracovním a Organizačním řádu školy. Znění těchto dokumentů je jasné a srozumitelné. Vymezení povinností a práv dětí, rodičů i zaměstnanců

školy je většinou vyvážené. Pracovní náplně a kompetence personálu jsou písemně stanoveny. Denní režim postrádal v době konání inspekce v některých třídách větší časový prostor věnovaný volným hrám dětí.

Vnější i vnitřní informační systémy jsou funkční. Ředitelka si uvědomuje důležitost těsné spolupráce s rodinou a věnuje této oblasti potřebnou pozornost. Rodiče mohou vstupovat do tříd, s učitelkami hovořit, sledovat činnosti dětí. Důležité místo zaujímají též školní slavnosti pořádané několikrát v průběhu roku za účasti rodičovské veřejnosti a další bohaté mimoškolní aktivity. Klima školy působí vlídně, přístup personálu k dětem je milý a laskavý.

Personální podmínky mateřské školy jsou celkově velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE

Prostorové podmínky mateřské školy jsou na velice dobré úrovni. Umožňují kvalitní realizaci vzdělávacích činností a odpovídají počtu zapsaných dětí. Prostředí budovy včetně jejího okolí je bezpečné, estetické, vzorně čisté. Výzdobu interiéru vhodně doplňují tvořivé dětské práce, velké množství zeleně, květin a pokojových rostlin. V uspořádání a zařízení všech prostor školy převládá funkčnost a účelnost.

Z časového členění sledovaného denního programu bylo patrné, že zásady psychohygieny jsou převážně respektovány. Nároky na dobu koncentrace pozornosti dětí byly v době konání inspekce až na výjimky dodrženy. Avšak vyváženost spontánních a řízených činností včetně dominantní úlohy volné hry nebyla vždy a ve všech třídách plně zachována. Pitný režim je sice zaveden, ale je málo funkční. Není dětem předkládán formou průběžné, viditelné a stále nabídky tekutin.

Třídy jsou zařízeny nábytkem staršího typu, který je však dosud funkční. Hračky, pomůcky, materiál k výtvarným a pracovním činnostem, přírodniny apod. jsou uloženy v dosahu dětí, aby jim byly kdykoli dostupné. Materiálně-technické vybavení mateřské školy (tj. učební pomůcky, hračky, knihy, výtvarný materiál, tělovýchovné nářadí, náčiní apod.) je velmi dobré. Prostorná, pečlivě udržovaná školní zahrada umožňuje dětem svým vhodným vybavením trávit zde příjemný rekreační pobyt. Příznivě působí také zabudování nových dřevěných prvků (např. sestavy pro pohybové vyžití a relaxaci, tabule k výtvarným činnostem dětí apod.).

Patřičné využívání hraček a učebních pomůcek ředitelka pravidelně sleduje v rámci své hospitační činnosti. V době konání inspekce byla nabídka těchto materiálů bohatá a současně i přiměřená potřebám dětí.

Materiálně-technické vybavení je vzhledem k podmínkám mateřské školy velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace výchovně-vzdělávacího programu „Jaro, léto, podzim, zima...“

Celoroční školní program vychází ze schváleného Rámcového programu pro předškolní vzdělávání (březen 2001). Systematicky podporuje výchovu předškolního dítěte, jeho tělesný, psychický a sociální vývoj. Je vhodně motivovaný, respektuje možnosti dětí, upřednostňuje jejich přirozenost. V současné době učitelky hledají optimální formu zpracování

třídních vzdělávacích programů. Velmi dobrá úroveň a výpovědní hodnota těchto materiálů byla zaznamenána zejména v 1. třídě.

Povinná dokumentace je vedena v souladu s platnými předpisy. Přehledy výchovné práce jednotlivých tříd průkazně dokládají průběh výchovně-vzdělávacích činností. Ochrana důvěrných dat a informací je zajištěna.

Účinnost kontrolního systému je zřejmá z předložených záznamů z kontrol a hospitací ředitelky. Většina z nich je vedena stručně a věcně. V programu pracovních porad (tj. pedagogické rady a provozní porady) ředitelka shrnuje svá zjištění, závěry a hodnocení kvality práce personálu. Pravidelně zpracovává Výroční zprávu včetně analýzy činnosti školy.

Obsah výchovně-vzdělávací práce respektuje zvláštnosti předškolního vzdělávání. Veškeré dětské aktivity a činnosti přizpůsobuje vývojovým i emocionálním potřebám dané věkové skupiny.

Výchovně-vzdělávací program mateřské školy i jeho realizace je v souladu s obecnými cíli současné předškolní výchovy.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Výchovně-vzdělávací práce byla sledována ve všech třídách, hospitace byly provedeny (kromě zastupující učitelky - důchodkyně) u všech pedagogických pracovníků včetně ředitelky školy.

Spontánní činnosti většinou vycházely z bezprostředního zájmu dětí, zvolená motivace působila nevztíravě a přirozeně. Podnětnost prostředí přispívala k rozvíjení dětské fantazie a tvořivého myšlení. Převážně podporující přístup většiny učitelek umožňoval dětem aktivní zapojení do her. Příznivě ovlivnil také celkovou atmosféru tříd. Na příkladné úrovni byla oblast interakce a komunikace. Verbální projev dětí a učitelek byl až na výjimky vyvážený, s příležitostmi k samostatným řečovým projevům jednotlivých dětí.

Nedostatkem sledovaným v některých třídách byl již zmíněný malý časový prostor určený volným hrám. Dle zjištění inspekce přichází mnoho dětí do mateřské školy teprve kolem osmé hodiny ráno. Nemají pak možnost přiměřeně si pohrát, protože hra je předčasně ukončena nebo vytěsněna činností řízenou.

Řízené činnosti vesměs obsahovaly podnětné, pro děti lákavé a zajímavé vzbuzení zájmu. Většina učitelek využívala pro pohybový i rozumový rozvoj dětí nápadité a netradiční náměty. Příznačné bylo přirozené získávání poznatků hrou, tzv. činnostním či prožitkovým učením. Výrazný podíl zaujímal nenásilné rozvíjení dětské fantazie a smyslového vnímání. Pozornost byla věnována také řečovým projevům a komunikativním dovednostem dětí. Patrná byla jejich průběžná aktivizace nejen slovem, ale i rozličnými pomůckami, zvukomalebnými nástroji, hudbou, různými kontaktními hrami, přírodninami apod. V některých třídách byly příkladným způsobem uplatňovány prvky tvořivé dramatiky.

Díleč nedostatky zjištěné v této oblasti byly způsobeny především nesprávným, didaktizujícím pojetím činností, jejich příliš manipulativním vedením s převahou nevhodných verbálních metod. To zapříčinilo, že některé sledované aktivity byly naopak pro děti nudné, bez prožitku, bez vlastní aktivní účasti a možnosti seberealizace, neboť dominantní role patřila učitelce. Zřetelným nedostatkem zaznamenaným ve všech třídách bylo nevhodné uspořádání a celkový průběh dopolední svačiny. Sledovaná organizace této části denního režimu byla neefektivní, zdouhavá, se zbytečnými prostoji a častým pasivním čekáním dětí.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Na základě hospitační činnosti provedené ve všech třídách je možné pozitivně hodnotit již získané sebeobslužné dovednosti dětí. Velmi dobře jsou upevněny také postupy a návyky v oblasti výtvarných či pracovních činností (zacházení s barvou, stříhání, lepení apod.). Projevují se v hodnotných výtvarných projevech dětí, které se vyznačují fantazií a neotřelostí nápadu. V průběhu komplexní inspekce byla zaznamenána také neobvykle dobrá úroveň dětského pěveckého projevu za doprovodu hudebních nástrojů (např. klávesy, kytara). To svědčí o skutečnosti, že děti mají dostatek příležitostí k častým hudebním činnostem a dobré odborné vedení.

Pedagogický proces se ve většině tříd vyznačoval kvalitní přípravou a tvořivými přístupy učitelek. Progresivní formy sledovaných vzdělávacích činností obsahovaly řadu podnětných prvků. Často dávaly prostor aktivitě a tvořivosti dětí. Předškolní vzdělávání a příprava na školní docházku probíhala přirozeně, v integrovaných formách, většinou s velmi dobrou výslednou efektivitou.

V oblastech organizování převažovala průměrná úroveň. U dalších sledovaných kategorií (tj. motivace, hodnocení, interakce, komunikace a metody vzdělávacích činností) byla zaznamenána převaha pozitiv.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti školy mají celkově nadprůměrnou úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Údaje ve Zřizovací listině jsou v souladu s Rozhodnutím o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina ze dne 4. 12. 2001 čj. MZ-22-01.12.03-22 účinnost od 4. 12. 2001
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. ŠMS/1278/01 ze dne 22. 4. 2002 s účinností od 4. 12. 2001
3. Jmenování do funkce ředitelky čj. Škol/1997/Lo s účinností od 1. 8. 1997
4. Rozhodnutí o přijetí dítěte do MŠ ve školním roce 2002/2003
5. Evidenční listy dětí přijatých pro školní rok 2002/2003
6. Přehledy výchovné práce, evidence docházky dětí, týdenní plány tříd – září, říjen 2002
7. Kopie dokladů o ukončené odborné a pedagogické způsobilosti všech pracovníků
8. Roční projekt školy 2002 – 2003
9. Organizační, Vnitřní a Pracovní řád platný pro šk. rok 2002 – 2003
10. Záznamy z hospitační činnosti ředitelky
11. Přehled dalšího vzdělávání učitelek od roku 1997
12. Výkaz o mateřské škole k 30. 9. 2002
13. Rozhodnutí o odkladu školní docházky ve školním roce 2002/2003 (5x)
14. Kniha úrazů

ZÁVĚR

Personální podmínky výchovně-vzdělávací práce jsou velmi dobré. Ředitelka si uvědomuje nutnost dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a vytváří mu v systému řízení patřičné místo i pozornost. Pedagogický proces a jeho pojetí je převážně v souladu s metodickými zásadami současné předškolní výchovy a vzdělávání.

Prostorové uspořádání mateřské školy vyhovuje nejrozličnějším individuálním, skupinovým i frontálním činnostem dětí. Vybavení hračkami, pomůckami a dalšími materiály je velmi dobré. Prostředí celé školy působí příjemně a esteticky. Laskavý vztah učitelek k dětem spoluvytváří příznivé psychosociální podmínky pro kvalitní předškolní vzdělávání.

Plánování výchovně-vzdělávací práce a chodu předškolního zařízení je funkční. Formy vzdělávání jsou jasně vymezeny v koncepčních záměrech i vzdělávacím programu školy. Komplexní inspekce prokázala, že převážná část učitelek tyto zásady respektuje. V důsledku toho se pedagogický proces zakládá na aktivní účasti dítěte, na smyslovém vnímání a prožitkovém učení. Tím škola velmi dobře plní nejen vlastní školní program, ale i cíle současné předškolní výchovy.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Hana Ratzová	Hana Ratzová v. r.
Členové týmu	Mgr. Ivana Krýslová	.Krýslová v. r.

Další zaměstnanci ČŠI

Darina Lišaníková

V Domažlicích dne 12. listopadu 2002

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 13. listopadu 2002

Razítko

Ředitelka školy	Podpis
-----------------	--------

Zdeňka Baťková

Baťková v. r.

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	<i>Zcela mimořádný, příkladný.</i>
Velmi dobrý	<i>Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.</i>
Průměrný	<i>Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.</i>
Pouze vyhovující	<i>Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.</i>
Nevyhovující	<i>Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.</i>

Plní, je v souladu	<i>Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.</i>
Neplní, není v souladu	<i>Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.</i>

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	6. prosince 2002	041 111/02-1204
Zřizovatel	6. prosince 2002	041 110/02-1204
Rada školy	-	-

Připomínky ředitele(ky) školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.